

การศึกษาเปรียบเทียบคำว่า ‘hui’ ‘neng’ ‘keyi’ ในภาษาจีนกลางกับคำว่า ‘ได้’ ในภาษาไทย

นางสาว ยูวดี องค์กร์เทียมศักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0420-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2024 3285

A COMPARATIVE STUDY OF 'HUI', 'NENG', 'KEYI' IN MANDARIN
AND 'DAI' IN THAI

Miss Yuwadee Ongthiemsak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Chinese

Department of Eastern Languages

Faculty of Arts

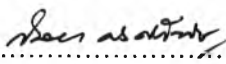
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0420-8

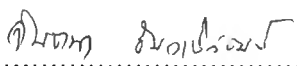
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบคำว่า 'hui' 'neng' 'keyi' ในภาษาจีนกลางกับคำว่า 'ได้' ในภาษาไทย
โดย นางสาวยุวดี องค์กร์เทียมศักดิ์
สาขาวิชา ภาษาจีน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา รัตนานิววัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศกัทธิย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ Yang Tiange)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา รัตนานิววัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชณี ตั้งยี่นง)

ยุวดี องค์กรเทียมศักดิ์ : การศึกษาเปรียบเทียบคำว่า ‘hui’ ‘neng’ ‘keyi’ ในภาษาจีนกลางกับคำว่า ‘ได้’ ในภาษาไทย (A COMPARATIVE STUDY OF ‘HUI’, ‘NENG’, ‘KEYI’ IN MANDARIN AND ‘DAI’ IN THAI) อ.ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัฒนาวินัย, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์. 237 หน้า. ISBN 974-17-0420-8.

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ ในภาษาจีนกลาง กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่า คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ ที่แสดงความหมายเหมือนกัน บางบริบทสามารถใช้แทนที่กันได้ บางบริบทไม่สามารถใช้แทนที่กันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดด้านความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันของคำกริยาช่วยแต่ละคำ คำกริยาช่วย ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ สามารถถอดความเป็นภาษาไทยที่ตรงกันกับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย แต่ความหมายที่สอดคล้องกันมีสองความหมายคือคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘neng’ ‘keyi’ และ ‘ได้’ ที่แสดงถึงความสามารถ และคำกริยาช่วย ‘neng’ ‘keyi’ และ ‘ได้’ ที่แสดงการอนุญาต ถึงแม้ ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ จะทำหน้าที่เป็นคำกริยาช่วยในประโยคเหมือนกัน แต่มีลักษณะทางไวยากรณ์บางอย่างที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่แล้ว คำกริยาช่วยทั้ง ‘hui’ ‘neng’ และ ‘keyi’ และ ‘ได้’ ทำหน้าที่ขยายความหมายของคำกริยาในประโยค

ภาควิชา	ภาษาตะวันออก	ลายมือชื่อนิสิต	ยุวดี องค์กรเทียมศักดิ์
สาขาวิชา	ภาษาจีน	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	จินตนา วัฒนาวินัย
ปีการศึกษา	2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ประพิณ มโนมัยวิบูลย์

4180169822 : MAJOR CHINESE

KEY WORDS : ‘HUI’, ‘NENG’, ‘KEYI’ / AUXILIARY VERBS IN MANDARIN / ‘DAI’
IN THAI

YUWADEE ONGTHIEMSAK : A COMPARATIVE STUDY OF ‘HUI’, ‘NENG’,
‘KEYI’ IN MANDARIN AND ‘DAI’ IN THAI. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
JINTANA TANWANIWAT, Ph.D, THESIS CO-ADVISOR:ASSOC.PROF. PRAPIN
MANOMAIVI BOOL, Ph.D. 237 pp. ISBN 974-17-0420-8.

This is a study to compare the semantics and the grammar of the auxiliary verbs ‘hui’
‘néng’ and ‘kěyǐ’ in Mandarin Chinese and to compare these findings with the auxiliary verb
‘dai’/dâj/ in Thai.

It is found that the auxiliary verbs ‘hui’, ‘néng’ and ‘kěyǐ’ sometimes have the same
meanings and these common meanings can sometimes be used interchangeably. The uses for
these verbs talk into consideration their definitions and grammatical differences. ‘Hui’, ‘néng’
and ‘kěyǐ’ can be translated to ‘dai’/dâj/ in Thai and they have two common meanings. ‘Hui’,
‘néng’, ‘kěyǐ’ and ‘dai’/dâj/ can be translated to mean “ability”, conversely ‘néng’, ‘kěyǐ’ and
‘dai’/dâj/ can also be translated to mean “allowing”. Although ‘hui’, ‘néng’ and ‘kěyǐ’ are
auxiliary verbs, they are generally used to modify other verbs but in grammatical uses there
are some differences.

Department	Eastern Languages	Student’s signature	ยุวดี อดิทัตธรรมรัตน์
Field of study	Chinese	Advisor’s signature	จันทนา พันทวีวัฒน์
Academic year	2001	Co-advisor’s signature	ประปิ่น มณีวรรณกุล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและดูแลอย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. ประพิน มโนมัยวิบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา รัตนานิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีค่ายิ่งต่อการวิจัยด้วยความเมตตาอย่างสูงตลอดมา ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์หยางเทียนเกอ ที่กรุณาตรวจแก้ภาคผนวก ค(วิทยานิพนธ์ที่แปลเป็นภาษาจีน)และให้คำชี้แนะต่างๆ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชณี ตั้งยืนยง ที่ให้คำแนะนำที่มีค่า และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปกรณ์ ลิ้มปนูสรณ์ ที่เมตตาให้ยืมหนังสือและเอกสารประกอบการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา (นายอมรรัตน์ องค์กรเทียมศักดิ์) และมารดา (นางจำลอง องค์กรเทียมศักดิ์) ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ชายที่แสนดี (ทันตแพทย์จักรี องค์กรเทียมศักดิ์) ที่ช่วยเหลือและแนะนำ ขอขอบคุณนายนพดล ติรธราดล ที่เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษา รวมทั้งขอขอบคุณทุกคนที่มีได้เอื้อนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.6 วิธีการนำเสนอ.....	4
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.9 ระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์.....	5
1.10 คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวิทยานิพนธ์.....	6
บทที่ 2 ปรัชสน์วรรณกรรม.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับ ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	9
2.1.1 แนวคิดของ Lǚ Shūxiāng.....	9
2.1.2 แนวคิดของ Xǔ Héping.....	18
2.1.3 แนวคิดของ Chén Guānglǎi.....	22
2.1.4 แนวคิดของ Mèng Xiángyīng.....	26
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	32
2.2.1 แนวคิดของ พระยาอุปกิตศิลปสาร.....	32
2.2.2 แนวคิดของ บรรจบ พันธุเมธา.....	33
2.2.3 แนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา.....	33
2.2.4 แนวคิดของ วิษณุ กอปรสิริพัฒน์.....	34
บทที่ 3 เปรียบเทียบความหมายของ ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’	37
3.1 ความหมายเดิมของ ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	37

3.1.1 ความหมายเดิมของ ‘huì’.....	37
3.1.2 ความหมายเดิมของ ‘néng’.....	39
3.1.3 ความหมายเดิมของ ‘kěyǐ’.....	41
3.2 ความหมายของ ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	43
3.2.1 ความหมายของ ‘huì’	43
3.2.2 ความหมายของ ‘néng’	59
3.2.3 ความหมายของ ‘kěyǐ’.....	66
3.3 เปรียบเทียบความหมายที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	71
3.3.1 เปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในความหมาย “ความสามารถ”	71
3.3.2 เปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในความหมาย “ความเป็นไปได้”.....	79
3.3.3 เปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘huì’ กับ ‘néng’ ในความหมาย “เก่ง เชี่ยวชาญ ชำนาญ”.....	89
3.3.4 เปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘néng’ กับ ‘kěyǐ’ ในความหมาย “อนุญาต ยินยอม เห็นชอบ”.....	91
3.3.5 เปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘néng’ กับ ‘kěyǐ’ ในความหมาย “ขอร้อง วิงวอน ขอความช่วยเหลือ”.....	92
3.4 ความหมายในรูปประโยคปฏิเสธที่มีคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	93
3.4.1 ความหมายในรูปประโยคปฏิเสธที่มีคำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธคำเดียว.....	93
3.4.1.1 โครงสร้างที่คำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธปรากฏอยู่หน้าคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’	93
3.4.1.2 โครงสร้างที่คำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธปรากฏอยู่หลังคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’	99
3.4.2 ความหมายในรูปประโยคปฏิเสธที่มีคำวิเศษณ์บอกความปฏิเสธสองคำขึ้นไป.....	102
3.4.2.1 โครงสร้าง bù ‘huì’/ ‘néng’/ ‘kěyǐ’ + bù + กริยาวลี.....	102
3.4.2.2 โครงสร้าง méi (yǒu) shénme + bù + ‘huì’/‘néng’/‘kěyǐ’+ กริยาวลี.....	104
3.4.2.3 โครงสร้าง bù yīdìng + bù / méi (yǒu) + ‘huì’/‘néng’/‘kěyǐ’ + กริยาวลี.....	105

3.4.2.4	โครงสร้าง wèibì / bùjiànde + bù / méi (yǒu) + ‘huì’/‘néng’/ ‘kěyǐ’ + กริยาวลี.....	105
3.4.2.5	โครงสร้าง méi (yǒu) shénme bù + ‘kěyǐ’ + bù + กริยาวลี.....	106
บทที่ 4	ลักษณะด้านไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’	107
4.1	ลักษณะด้านไวยากรณ์ที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	107
4.1.1	คำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับหน่วยทางไวยากรณ์ที่สามารถ ปรากฏร่วมกัน.....	107
4.1.2	คำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับหน่วยทางไวยากรณ์ที่ไม่สามารถ ปรากฏร่วมกัน.....	118
4.1.3	วิธีการใช้คำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’	120
4.2	ลักษณะด้านไวยากรณ์ที่ต่างกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	126
บทที่ 5	เปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในภาษาจีนกลางกับ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	132
5.1	ความหมายของ ‘ได้’.....	132
5.1.1	‘ได้’ ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา.....	132
5.1.2	‘ได้’ ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาช่วย.....	132
5.1.3	‘ได้’ เมื่อใช้ร่วมกับคำอื่นเป็นคำผสม.....	133
5.2	คำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทย.....	135
5.3	เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทยที่แสดงความหมายเหมือนกัน.....	141
5.3.1	เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ ที่แสดง “ความสามารถ”.....	142
5.3.2	เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ ที่แสดง ความหมาย “อนุญาต”.....	145
5.4	เปรียบเทียบความหมายในรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับรูปปฏิเสธของ ‘ได้’.....	146
5.4.1	ความหมายในรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘huì’.....	146
5.4.2	ความหมายในรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘néng’.....	147
5.4.3	ความหมายในรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘kěyǐ’.....	148

5.4.4 ความหมายในรูปปฏิเสธของคำกริยาช่วย ‘ได้’.....	148
5.5 เปรียบเทียบลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	149
5.5.1 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	149
5.5.2 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่ต่างกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	152
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	155
6.1 ความหมายและเปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	155
6.1.1 ความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	155
6.1.2 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	155
6.2 ลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	157
6.2.1 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่เหมือนกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	157
6.2.2 ลักษณะทางไวยากรณ์ที่ต่างกันของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’.....	158
6.3 เปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	158
6.3.1 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำที่มี ความหมายเดียวกันในภาษาไทย.....	158
6.3.2 เปรียบเทียบความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ “ได้” ในภาษาไทย.....	159
6.3.3 เปรียบเทียบลักษณะทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘huì’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ กับคำ ‘ได้’ ในภาษาไทย.....	160
6.4 ข้อเสนอแนะ.....	160
รายการอ้างอิง.....	162
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	168
ภาคผนวก ก.....	169
ภาคผนวก ข.....	170
ภาคผนวก ค.....	173
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	237